

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Передмова

Проблема функціональних порушень з боку вищої центральної нервової системи та її вегетативного відділу залишається актуальною і на початку двадцять першого сторіччя. Результати масового епідеміологічного дослідження, проведеного Г.К. Ушаковим, свідчать, що різні форми невротичних порушень і нині зустрічаються досить часто — у 80–90 % обстежених людей. Інтерес до проблеми неврозів визначається значною поширеністю цієї хвороби. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, протягом останніх десяти років число неврозів збільшилось майже у 24 рази.

В анамнезах пацієнтів практично ключовими у розвитку невротичних станів, неврозів зокрема, є психотравми, психотравмуючі фактори (службові, сімейні, інтимні, шкільні, несприятливі соціально-побутові умови життя тощо), які немов океанська хвиля щоденно навалюються на життєву діяльність людини.

Найбільш типовими є астенічні порушення у вигляді фізичної і розумової втоми, зниження пам'яті, уваги, підвищеної дратівливості, нестійкості настрою, іпохондричних проявів,

головних болей, порушень сну (утруднене засинання, відсутність глибокого сну) як прояви невротичного стану.

Серед функціональних порушень з боку нервової системи найбільш поширеними серед неврозів є неврастенія, істерія, неврози нав'язливих станів, рухові неврози, заїкання, епілептичні випадки та ін.

Неврози — це функціональні порушення центральної нервової системи, найбільш поширена група нервово-психічних захворювань, до яких належать емоційно-афектно і соматовегетативні розлади, що виявляються афективними ознаками страху, тривоги, неспокою, депресією, коливаннями настрою, переживаннями, хворобливими проявами.

Неврози виникають під впливом гострих або тривалих психотравмуючих чинників, перенапружень основних нервових процесів: збудження, гальмування та порушення їх рухливості.

Провідним етіологічним фактором неврозів є гостра або хронічна психічна травма — перенапруження подразнювального процесу, викликаного різними важкими переживаннями, прикростями внаслідок мікросоціальних конфліктів, складними життєвими ситуаціями, небезпеками, страхітливими моментами.

У причинах неврозів як психічних захворювань основна роль належить різноманітним психічним впливам, які супроводжуються сильним страхом, підгострими і гострими

Фіторецепти при гіпертонічному кризі на ґрунті психоемоційних навантажень

При першій стадії гіпертонічної хвороби артеріальний тиск підвищується непостійно, спостерігається головний біль, шум у вухах, порушується сон, з'являється втома, артеріальний тиск у межах 160–170/90–100 мм рт. ст., прогресування відбувається повільно.

Друга стадія гіпертонічної хвороби характеризується більш стійким підвищенням артеріального тиску, характерними є гіпертонічні кризи, артеріальний тиск в межах 180–200/115–120 мм рт. ст.

Третя стадія гіпертонічної хвороби проявляється органічними змінами в судинах та інших органах. Артеріальний тиск досягає 200–250/115–120 мм рт. ст.

Рецепт № 96

Трава кропиви собачої п'ятилопатевої – 1 ст. ложка

Hb. Leonurus quinquelobatus

Корінь валеріани лікарської – 1 частина

Rad. Valerianae officinalis

Трава сухоцвіту багнового – 1 частина

Hb. Gnaphalium uliginosum

Трава хвоща польового – 1 частина

Hb. Equisetum arvense

Одну столову ложку збору залити склянкою окропу, нагрівати на водяній бані 15 хв, настояти

при кімнатній температурі 30 хв, процідити. Вживати по 1/2-1/3 склянки настою 3 рази на день за 30 хв до їди. Настій ефективний при гіпертонічній хворобі I-II ступенів. Призначають при підвищенні артеріального тиску на ґрунті психоемоційних навантажень.

Рецепт № 97

Трава омели білої – 2 частини

Hb. Viscum album

Трава деревію звичайного – 1 частина

Hb. Achillea millefolium

Квітки глоду криваво-червоного – 2 частини

Fl. Crataegus sanguinea

Трава сухоцвіту багнового – 1 частина

Hb. Gnaphalium uliginosum

Одну столову ложку збору залити склянкою окропу, нагрівати на водяній бані 15 хв, настояти при кімнатній температурі 30 хв, процідити. Вживати по 1/2-1/3 склянки настою 3 рази на день за 30 хв до їди при підвищеному артеріальному тиску, що супроводжується головними болями, запамороченням (при I-II ступенях гіпертонічної хвороби).

Астрагал шерстистоквітковий (божі ручки, котячий горох) — *Astragalus dasyanthus*. Зникаюча рослина, занесена до Червоної книги України. Препарати виявляють седативну, гіпотензивну і кардіотонічну дію при гіпертонічній хворобі I-II ступенів, при серцево-судинній недостатності.

Перелік лікарських рослин за їх переважним призначенням

Тонізуючі та загальнозміцнюючі

Аїр тростиновий
Астрагал шерстистоквітковий
Бобівник трилистий
Бузина чорна
Глід криваво-червоний
Горіх волоський
Жень-шень
Елеутерокок колючий
Калина звичайна
Капуста городня
Кукурудза звичайна
Кульбаба лікарська
Материнка звичайна
Морква посівна
Овес посівний
Оман високий
Рута садова
Смородина чорна
Спориш звичайний
Хрін звичайний
Часник городній
Чебрець звичайний

Нервові збудження

Валеріана лікарська
Горицвіт весняний
М'ята перцева

Меліса лікарська
Синюха голуба
Собача кропива п'ятилопатева
Сухоцвіт багновий
Чебрець звичайний

Неврастенія

Валеріана лікарська
Собача кропива п'ятилопатева
Суниці лісові
Сухоцвіт багновий
Чебрець звичайний

Невроз серця

Арніка гірська
Валеріана лікарська
Глід криваво-червоний
Горицвіт весняний
Конвалія звичайна
Кмин звичайний
М'ята перцева
Рута садова
Ромашка лікарська
Спориш звичайний
Собача кропива п'ятилопатева
Хвоц польовий
Хміль звичайний

Гіпертонічна хвороба

Астрагал шерстистоквітковий
Арніка гірська
Горобина звичайна
Глід криваво-червоний

Звіробій звичайний
Кріп запашний
Нагідки лікарські
Омела біла
Паслін гіркий
Рута садова
Собача кропива п'ятилопатева
Сухоцвіт драговинний
Суниці лісові
Цибуля ріпчаста
Часник городній
Чебрець звичайний
Щавель кінський

Менструації болючі (дисменорея)

Безсмертки однорічні
Гірчак перцевий
Деревій звичайний
Золототисячник звичайний
Полин гіркий
Ромашка лікарська
Собача кропива п'ятилопатева
Чебрець звичайний

Менструації надмірні

Валеріана лікарська
Гірчак зміїний
Глуха кропива біла
Грицики звичайні
Дуб звичайний
Кропива дводомна
Малина звичайна

Нагідки лікарські
Омела біла
Суниця лісові
Шавлія лікарська

Список використаної літератури

Академия наук Украинской ССР. Фитонциды в медицине. К.: Издательство АН УССР, 1959. — 223 с.

Бодалян Л.О., Журба Л.Т., Всеволодская Н.М. Руководство по неврологии раннего возраста. К.: Здоровье, 1980. — 519 с.

Боконжич Р. Головная боль. Перевод с сербо-хорватского. М.: Медицина, 1984. — 311 с.

Василенко Г.С. О некоторых системных неврозах и их патогенетическом лечении. М.: Медицина, 1969. — 182 с.

Вельдман А.В., Александровский Ю.А. Психофармакотерапия невротических расстройств. М.: Медицина, 1967. — 275 с.

Вейн А.М. Болезни нервной системы. / Под ред. Н.И. Яхно. М.: Медицина, 1995. — Т. 2. — 499 с.

Вейн А.М., Колосова О.А. Вегетативные сосудистые пароксизмы. М.: Медицина, 1971. — 256 с.

Віничук С.М. Неврози. К.: Здоров'я, 2008. — 659 с.

Гаммерман А.Ф. и др. Лекарственные растения (растения-целители). М.: Высшая школа, 1990. — 545 с.

Гарбарець М.О., Западнюк В.Г., Захарія А.В., Гарбарець Н.М. Фітотерапія хвороб дитячого віку. Тернопіль: Укрмедкнига, 2008. — 407 с.

Гарбарець М.О., Захарія А.В., Гарбарець Н.М. Лікарські рослини для вашого здоров'я: Довідник. Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2009. — 280 с.

Гарбарець Н.М., Гарбарець М.О. Рідкісні та зникаючі лікарські рослини. Мала Червона книга лікарських рослин України. Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2011. — 88 с.

Гарбарець Н.М., Гарбарець М.О. Словник наукових і народних назв лікарських рослин України. Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2012. — 98 с.

Грицак М.А. Словник південнокарпатських українських говорів /рукопис/, 1925–1975.

Грицак М.А. Українсько-румунські взаємозв'язки в ботанічній номенклатурі говорів району Карпат // Культура та побут населення українських Карпат, 1972. — С. 112–115.

Грынштейн А.М., Попова Н.А. Вегетативные синдромы. М.: Медицина, 1971. — 260 с.

Давиденко С.Н. Неврозы. Ленинград: Медгиз, 1963. — 262 с.

Карвасарский Б.Д. Тупикан Ю.Я. Основные формы для унифицированной клинической оценки состояния и синдромы для унифицированной оценки состояния больных неврозами. — Методическое письмою М. — СССР, 1979

Карвасарский Б.Д. Неврозы: Руководство для врачей. М.: Медицина, 1960. — 572 с.

Карвасарский Б.Д. Неврозы. М.: Медицина, 1990. — 573 с.

Иванов В.И. Лекарственные средства в народной медицине. М.: Военное медицинское издательство, 1992. — 446 с.

Иорданов Д., Николов П., Бойчинов А. Лечение лекарственными растениями. София, 1970. — 342 с.

Комендар В.Д. Лікарські рослини Карпат. Дикорослі та культурні. Видання третє, доповнене і перероблене. Ужгород: Мистецька лінія, 2007. — 503 с.

Кутин З.П., Кутин Г.В. Лечение невротозов и психозов. К.: Здоровье, 1979. — 171 с.

Подымова И.Г., Данилов А.Б. Журнал неврологии и психиатрии. Т. 3, № 3, 2011. — 44 с.

Свядош А.М. Неврозы. М.: Медицина, 1982. — 365 с.

Эсбери А.К., Джиллиатта Р.И. Заболевания периферической нервной системы / Перевод с английского. М: Медицина, 1987. — 347 с.

Ярош О.А. Нервові хвороби. К.: Вища школа, 1993. — 436 с.

Зміст

Передмова	3
Загальні питання обґрунтування методу фітотерапії неврозів.....	10
Фітотерапевтичні рецепти для лікування окремих неврозів: неврастенія або астеніч- ний невроз (рецепти №№1–18).....	18
Фітототерапія кортико-вегетативних неврозів (рецепти №№19–38).....	31
Фіторецепти при неврозах і серцевій млявості (рецепти №№39–95).....	49
Фіторецепти при гіпертонічному кризі на ґрунті психоемоційних навантажень (рецепти №№96–125)	81
Фітотерапія вегетоневрозів жіночих статевих органів. Клімактеричний період. Клімактерій. (рецепти №№126–164)...	100
Дисменорея (рецепти №№165–176)....	121
Фіторецепти у клімактеричному періоді (рецепти №№177–189)	130
Фіторецепти при патологічних проявах місячних (рецепти №№190–201)	136
Перелік лікарських рослин за їх переважним призначенням	142
Тонізуючі та загальнозміцнюючі ...	142
Нервові збудження	142
Неврастенія	143

Невроз серця	143
Гіпертонічна хвороба.....	143
Менструації болючі (дисменорея)	144
Менструації надмірні.....	144
Список використаної літератури.....	146